

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Res. 1. An pro obligatione Iejunii vigesimus primus annus sit computandus
de momento ad momentum? Et dubitans, an expleverit vigesimum
primum annum facta sufficienti diligentia, sit jejunio ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

TRACTATUS SEXTVS DE IEIUNIO.

RESOLVTIO PRIMA.

An pro obligatione Ieiunij vigesimus primus annus sit computandus de momento ad momentum?

Et dubitans, an expleuerit vigesimum primum annum, facta sufficienti diligentia, sit ieiunio adstrictus? Ex p. l. ii. 9 Ref. 49.

Sup. hoc inf. in Ref. 5. §. 2. cursum ad lin. 4. & pro diff. coter. ra à lin. 3. & vers. Vide §. 1. huius Ref. in tom. 3. tr. 6. Ref. 66. §. Deinde.

AFFIRMATIVAM sententiam docet Portel. in addit. ad dubia regul. verb. ieiun. n. 1. & Sanchez de matr. tom. 1. lib. 2. disp. 24. num. 23. Unde inferit, quod si aliquis ante punctum impleat aetatis ieiunium minime fregisset, tenebitur postea illud seruare: quia transacto eo puncto iam præcepto ieiunij obligatur, & aliàs potest illud seruare ergo, &c.

2. Sed contrariam sententiam nouissimè docet alter Sanchez in suis Select. disp. 54. num. 4. quia præceptum ieiunij respicit totum diem integrum, vt indiuiduum obiectum: non enim præcipitur per mandatum ieiunij dimidium diem, vel quartam partem ieiunare, sed totum diem. Igitur, qui exemptus fuerit à ieiunio per aliquam diei partem, totaliter liberatur illo die: cum præceptum huiusmodi, vel totum diem comprehendere debeat, vel nullam partem illius.

Sup. hoc in Ref. leg.

3. Notandum est etiam, quod is, qui dubitat, an expleuerit vigesimum primum annum; facta sufficienti diligentia, ieiunio non est adstrictus: cum tunc non sit possessio pro præcepto ieiunij. Ita Sanchez, ubi supra.

RESOL. II.

Dubitans, an expleuerit viginti & unum annos, teneatur ne ieiunare?

Et facta debita diligentia, si quis dubitet, an hodie sit dies ieiunij, an teneatur ieiunare?

Idem dicendum est, quando quis dubius est, an hodie sit dies festus, non enim tenetur ab operibus ferilibus abstinere, & Missam audire.

Et quid dicendum est, quando quis dubitat, an habeat legitimam aetatem ad Ordines, vel beneficia, vel ad aliam actum requisitum? Ex p. 4. tr. 3. Ref. 211.

Sup. hoc in Ref. præc. tit. §. vlt.

NEGATIVE respondeo cum Sancio in selectis disp. put. 43. num. 6. Naldo in summa verb. dubium, n. 23. Castro Pal tom. 1. disp. 3. punct. 8. num. 7. Alphonso de Leone de off. pot. est. confess. p. 1. recollect. 15. num. 23. Layman lib. 1. tract. 1. cap. 5. §. 3. n. 33. Fagundeç præc. 4. lib. 1. cap. 8. num. 7. Sanchez de matr. tom. 1. lib. 1. disp. 4. num. 38. & aliis, ideo si quis facta debita diligentia dubius adhuc est an expleuerit viginti & unum annos, non tenetur ad ieiunium, quia tunc non est possessio pro præcepto ieiunij, sed pro libertate illius dubitantis.

2. Unde sequitur quod si facta debita diligentia quis dubitat an hodie sit dies ieiunij, non tenetur ieiunare; & idem dicendum est, quando est dubius an hodie sit dies festus, non enim tenetur ab operibus ferilibus abstinere, & Missam audire, quia in his casibus possessio stat pro libertate; vt rectè obseruat Suarez de cens. disp. 40. sect. 5. n. 15. & alij.

3. Contrarium tamen dicendum est quando quis dubitat, an habeat legitimam aetatem ad Ordines vel beneficia, vel ad alium actum requisitum, tunc enim possessio est pro præcepto, & ideo illud seruandum est, donec constet de aetate. Ita DD. citati, & præcipue Ioan. Sanchez n. 7. semper enim extat præceptum negatiuum non affluendi Ordines ante aetatem, cum verò volens suscipere Ordines toto tempore antecedente dubitationem, habuerit ius certum ad non suscipiendos Ordines, hoc ius certum vinci non debet à iure dubio superueniente.

RESOL. III.

Quid facere debeat dubitans an teneatur ad ieiunandum? An in tali casu teneatur ad Superiorem recurrere?

Et quid est agendum, si Prælati dubitet de sufficienti causa pro dispensatione in ieiunio, an iudicet eam minus sufficientem, an tunc debeat ieiunium in alia opera commutare?

Et an quando Prælati potest circa ieiunia subditorum dispensare, possit etiam circa sua?

Idem etiam procedit in casibus referuatis.

Et quantum ad ieiunia ex voto, an possit Confessorius vitio Cruciatæ illa commutare sicut ieiunia à Confessorio imposta quilibet alius Confessorius? Ex p. 1. tr. 9. Ref. 15.

IN tali casu debet recurrere ad Superiorem pro dispensatione, qui non debet esse nimium culpulosus, & ambiguus, remittens id preteritum subditorum conscientiam ad ipsos spectat tunc dispensare: quando enim causa est dubia, tunc dispensando iustant efficiunt. Ita Caietanus in 2. 2. q. 147. artic. 4. Filliucius tom. 1. tract. 2. 7. p. 2. cap. 6. num. 129. Ortiz in summa cap. 19. mand. 2. num. 15. Grassius part. 1. lib. 2. c. 37. num. 57. Villalobos in summa, tom. 1. tract. 13. diff. cult. 22. Ledesma in summa tom. 2. tract. 17. cap. 2. concl. 1. & alij.

Notandum est etiam cum Ioan. de la Cruz in disp. rect. conscient. part. 1. præcept. 3. art. 4. dub. 9. concl. 5. quod si Prælati dubitet de sufficienti causa, aut iudicet minus sufficientem, tunc debet ieiunium in alia opera commutare. Et sicut prædicta potest circa ieiunia subditorum, poterit etiam circa sua: quia non debet esse peioris conditionis, quam subditi: quod etiam procedit in casibus referuatis. Ita Sanchez de matr. tom. 3. lib. 8. disp. 3. num. 9. Azor. p. 1. lib. 7. cap. 19. quest. 7. & Villalobos ubi supra, qui citat Syluestrum, Caietanium, & Sotum.

3. Sed hæc omnia procedunt in ieiuniis à iure communi indictis: nam ieiunia ex voto potest Confessorius super